

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

6. července 2023*

„Řízení o předběžné otázce – Informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci – Směrnice 2002/14/ES – Působnost – Pojem ‚podnik provozující hospodářskou činnost‘ – Právnícká osoba soukromého práva, která je součástí veřejného sektoru – Propouštění zaměstnanců jmenovaných do vedoucích pozic – Absence předchozího informování zástupců zaměstnanců a projednávání se zástupci zaměstnanců“

Ve věci C-404/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Dioikitiko Protodikeio Athinon (správní soud prvního stupně v Athénách, Řecko) ze dne 3. května 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 16. června 2022, v řízení

Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep)

proti

Elliniko Dimosio,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení: M. L. Arastey Sahún, předsedkyně senátu, F. Biltgen (zpravodaj) a N. Wahl, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep): K. Ithakisios a S. Papasaranti, dikigoroi,
- za řeckou vládu: A. Dimitrakopoulou, K. Georgiadis a M. Tassopoulou, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi: A. Katsimerou a B.-R. Killmann, jako zmocněnci,

* Jazyk jednání: řečtina.

– s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. a) a čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství (Úř. věst. 2002, L 80, s. 29; Zvl. vyd. 05/04, s. 219).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Ethnikos Organismos Pistoipoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou (Eoppep) [Národní orgán pro certifikaci kvalifikací a poradenství pro volbu povolání (Eoppep), Řecko] a Elliniko Dimosio (Řecký stát) ve věci pokuty uložené tomuto orgánu za to, že neposkytl příslušnému správnímu orgánu dokumenty prokazující, že zástupci zaměstnanců tohoto orgánu byli před odvoláním dvou zaměstnankyň informováni a záležitost s nimi byla projednána.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 7 až 10 odůvodnění směrnice 2002/14 uvádějí:
 - „(7) Je třeba posílit sociální dialog a podporovat vzájemnou důvěru uvnitř podniků, aby se zlepšilo předvídaní rizik, aby při současném zachování zajištění zaměstnanců byla organizace práce pružnější a usnadnil se přístup zaměstnanců ke školení uvnitř podniku, aby si zaměstnanci byli vědomi potřeb přizpůsobení, zvýšila se způsobilost zaměstnanců provádět opatření a činnosti ke zvýšení jejich schopnosti profesního zařazení, aby se podporovalo zapojení zaměstnanců do záležitostí týkajících se provozu a budoucnosti podniku a zvyšovala jeho konkurenceschopnost.
 - (8) Je třeba zejména podporovat a prohlubovat informování a projednávání o situaci a pravděpodobném vývoji zaměstnanosti uvnitř podniku a v případě, že z hodnocení zaměstnavatele vyplývá, že zaměstnanost uvnitř podniku je ohrožena, o možných zamýšlených předběžných opatření, zejména pokud jde o školení a zvyšování kvalifikace zaměstnanců s cílem vyhnout se negativnímu vývoji nebo jeho důsledkům a zvýšení schopnosti profesního zařazení a přizpůsobivosti zaměstnanců, kteří by mohli být postiženi.
 - (9) Včasné informování a projednání je předpokladem úspěchu restrukturalizace a přizpůsobení podniků novým podmínkám vytvořeným globalizací hospodářství, zejména prostřednictvím rozvoje nových forem organizace práce.

(10) [Evropské] společenství vypracovalo a zavedlo strategii zaměstnanosti založenou na pojmech ‚předvídání‘, ‚prevence‘ a ‚schopnost profesního zařazení‘, které mají být začleněny jako klíčové prvky do všech veřejných politik způsobilých ke zlepšení zaměstnanosti, včetně politik jednotlivých podniků k posílení sociálního dialogu podporujícího změnu slučitelnou se zachováním prioritního cíle zaměstnanosti.“

4 Článek 1 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Cílem této směrnice je zavedení obecného rámce, kterým se stanoví minimální požadavky pro právo na informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v podnicích nebo závodech ve Společenství.“

5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚podnikem‘ veřejný nebo soukromý podnik provozující hospodářskou činnost bez ohledu na to, zda sleduje zisk nebo ne, který je umístěn na území členských států;

[...]

f) ‚informováním‘ předávání údajů zaměstnavatelem zástupcům zaměstnanců, aby se seznámili s určitou záležitostí a posoudili ji;

g) ‚projednáváním‘ výměna názorů a zavedení dialogu mezi zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelem.“

6 Článek 4 téže směrnice, nadepsaný „Postupy pro informování a projednávání“, v odstavci 2 stanoví:

„Informování a projednávání zahrnuje

a) informování o nejnovějším a pravděpodobném vývoji činností podniku nebo závodu a o jeho hospodářské situaci;

b) informování a projednávání o situaci, struktuře a pravděpodobném vývoji zaměstnanosti uvnitř podniku nebo závodu a o zamýšlených předběžných opatřeních, zejména pokud je ohrožena zaměstnanost;

c) informování a projednávání o rozhodnutích, která pravděpodobně povedou k podstatným změnám v organizaci práce nebo ve smluvních vztazích, včetně rozhodnutí, na která se vztahují ustanovení Společenství uvedená v čl. 9 odst. 1.“

Řecké právo

Nařízení prezidenta republiky č. 240/2006

- 7 Proedriko diatagma 240/2006, Peri thespiseos genikou plasiou enimeroseos kai diavouleuseos ton ergazomenon simfona me tin odigia 2002/14/EK tis 11.3.2002 tou Europaikou Koinovouliou kai tou Symvouliou (nařízení prezidenta republiky č. 240/2006, kterým se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002) ze dne 9. listopadu 2006 (FEK A' 252/16.11.2006, dále jen „nařízení prezidenta republiky č. 240/2006“), provedlo směrnici 2002/14 do řeckého právního řádu.
- 8 Článek 2 tohoto nařízení prezidenta republiky přebírá definice uvedené v článku 2 směrnice 2002/14.
- 9 Článek 4 uvedeného nařízení, nadepsaný „Postupy informování a projednávání“, přebírá v odstavcích 2 až 4 ustanovení čl. 4 odst. 2 až 4 směrnice 2002/14.

Zákon 4115/2013

- 10 Nomos 4115/2013, Organosi kai leitourgia Idrimatos Neolaias kai Dia Viou Mathisis kai Ethnikou Organismou Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou kai alles diatakseis (zákon 4115/2013 o zřízení a fungování Nadace pro mládež a celoživotní vzdělávání a Národního orgánu pro certifikaci kvalifikací a poradenství pro volbu povolání a jiných ustanoveních), ze dne 29. ledna 2013 (FEK' 24/30.1.2013, dále jen „zákon 4115/2013“) určuje zejména pravomoci a pravomoci Eoppep.
- 11 Článek 13 tohoto zákona uvádí:

„1. Společným rozhodnutím 119959/H/20.10.2011 [...] [ministra financí a ministra] školství, celoživotního vzdělávání a náboženských záležitostí [...], byly právnická osoba soukromého práva nazvaná ‚Ethniko Kentro Pistopoiisis Domon Dia Viou Mathisis‘ [(Ekepis)] (národní středisko pro certifikaci struktur dalšího vzdělávání) a právnická osoba soukromého práva s názvem ‚Ethniko Kentro Epangelmatikou Prosanatolismou‘ [(EKEP)] (Národní středisko pro profesní poradenství) [...] sloučeny do právnické osoby soukromého práva nazvané ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton‘ [(EOPP)] (Národní orgán pro certifikaci kvalifikací) [...] a zanikly jako samostatné právní subjekty. Stejným společným ministerským rozhodnutím byla právnická osoba soukromého práva s názvem ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton‘ (EOPP) přejmenována na ‚Ethnikos Organismos Pistopoiisis Prosonton & Epangelmatikou Prosanatolismou‘ (Eoppep) (Národní orgán pro certifikaci kvalifikací a profesní poradenství).

2. Eoppep je právnická osoba soukromého práva, která je součástí veřejného sektoru v širším slova smyslu; má správní a finanční autonomii, má veřejně prospěšnou a neziskovou povahu, funguje ve veřejném zájmu a podléhá dohledu ministra školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu. [...]“

12 Článek 14 uvedeného zákona stanoví:

„1. Eoppep je vnitrostátní orgán pro certifikaci vstupů a výstupů z neformálního vzdělávání a učení; působí jako vnitrostátní struktura evropských sítí, které spravují evropské kvalifikace a nástroje transparentnosti a mobility, jako je národní koordinační místo pro evropský rámec kvalifikací, národní centrum pro Europasseport, řecké národní informační středisko pro poradenství pro volbu povolání, členem evropské sítě Euroguidance, národním referenčním místem pro Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQA-VET) a pro Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET).

2. Eoppep sleduje zejména tyto cíle:

- a) certifikace neformálních vzdělávacích vstupů, a zvláště:
 - aa) certifikace struktur, odborných studijních programů, jakož i programů institucí počátečního a dalšího odborné přípravy a obecněji neformálního vzdělávání, včetně všeobecného vzdělávání dospělých;
 - bb) certifikace institucí poskytujících doprovodné služby a institucí poskytujících služby v oblasti poradenství pro volbu povolání a
 - cc) případně udělení provozní licence těmto institucím;
- b) zajištění podmínek a plnění cílů – pokud jde o certifikaci vstupů a výstupů neformálního vzdělávání – uvedených ve vnitrostátních, evropských nebo spolufinancovaných programech odborné přípravy;
- c) zavedení a rozvoj Národního rámce kvalifikací, a jeho propojení s evropským rámcem kvalifikací, propojení kvalifikací získaných prostřednictvím formálního a neformálního vzdělávání a neformálního učení s úrovněmi evropského rámce kvalifikací, jeho propojení s mezinárodními odvětvovými kvalifikacemi a vývoj popisných odvětvových indikátorů, pokud jde o znalosti, dovednosti a schopnosti, které budou odpovídat úrovním Národního rámce kvalifikací;
- d) certifikace výstupů z neformálního vzdělávání a učení, a zvláště:
 - aa) zavedení systému uznávání a ověřování kvalifikací získaných prostřednictvím neformálního vzdělávání a učení, certifikace těchto kvalifikací a jejich propojení s úrovněmi Národního rámce kvalifikací,
 - bb) certifikace školitelů dospělých, vedoucích pracovníků doprovodných a podpůrných služeb a vedoucích pracovníků poskytujících služby poradenství pro volbu povolání;
 - cc) udělování licencí, kontrola a dohled nad činností institucí pro certifikaci kvalifikací získaných prostřednictvím neformálního vzdělávání a učení;
- e) vytvoření a zavedení systému převodu kreditních bodů v oblasti odborného vzdělávání a odborné přípravy;
- f) zajištění kvality celoživotního vzdělávání a poradenství pro volbu povolání (COP) po celou dobu života ve spolupráci s ostatními veřejnými subjekty;
- g) návrh na stanovení profesních práv držitelů kvalifikací získaných v rámci celoživotního vzdělávání, s výjimkou vysokoškolského vzdělávání;

- h) uznávání rovnocennosti diplomů vydaných už zrušenými řeckými institucemi odborného vzdělávání a odborné přípravy, jakož i uznávání rovnocennosti zahraničních diplomů o odborném vzdělávání a odborné přípravě, s výjimkou vysokoškolských diplomů;
- i) poskytování vědecké a technické podpory příslušným orgánům ministerstva školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu a ministerstva práce, sociálního zabezpečení a sociální péče v rámci plánování a provádění vnitrostátní politiky v oblasti poradenství pro volbu povolání;
- j) rozvoj komunikace a koordinace činností mezi veřejnými a soukromými subjekty poskytujícími služby „odborného poradenství“ s cílem zlepšit již poskytované služby prostřednictvím průběžného informování a výměny informací;
- k) vytvoření vnitrostátní sítě pro informování a poskytování informací všem subjektům a osobám zainteresovaným o otázkách vzdělávání, odborné přípravy a výměny s členskými státy Evropské unie;
- l) poskytování služeb poradenství pro volbu povolání všech druhů a forem příslušným orgánům ministerstva školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu a ministerstva práce, sociálního zabezpečení a sociální péče, střediskům a institucím odborného vzdělávání a přípravy, podnikům, jakož i organizacím zaměstnavatelů a pracovníků;
- m) vzdělávání, odborná příprava a celoživotní vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti „profesního poradenství“ ve spolupráci a/nebo doplňkově k subjektům (strukturám) existujícím v rámci ministerstva školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu a ministerstva práce, sociálního zabezpečení a sociální péče;
- n) stanovení podmínek a pravidel fungování poradenských subjektů pro poradenství pro volbu povolání a minimálních kvalifikací vedoucích pracovníků, kteří tyto služby poskytují, jakož i vedení příslušných rejstříků;
- o) stanovení podmínek vyžadovaných pro poskytování služeb poradenství pro volbu povolání fyzickými nebo právníckými osobami, certifikačních podkladů, dostatečné kvalifikace vedoucích pracovníků, kteří poskytují služby profesního poradenství, postupů, kterými se zaručuje kvalita poskytovaných služeb a vedení příslušných rejstříků.

[...]

6. Eoppep působí jako správní orgán celoživotního vzdělávání [...].“

13 Článek 20 téhož zákona uvádí:

„1. [Eoppep] vybírá poplatky za hodnocení a zápis do rejstříků uvedených v článku 21, za schvalování soukromých center kanceláří pro profesní poradenství, za schvalování a certifikaci poskytovatelů celoživotního vzdělávání, za schvalování subjektů pro certifikaci kvalifikací, za certifikaci kvalifikací fyzických osob, za certifikaci studijních programů a profesních programů, jakož i za rovnocennost diplomů v souladu s ustanoveními tohoto zákona. Povaha a výše poplatků, jejich vztah k nákladům na služby poskytnuté konkrétně podle prvního pododstavce tohoto odstavce, jakož i způsoby jejich výběru se stanoví společným rozhodnutím [ministra

financí a ministra] školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu na návrh správní rady [Eoppep].

2. Účelem poplatků je pokrýt náklady na kontrolu, hodnocení, certifikaci, vedení zvláštních registrů, propagaci a podporu používání kvalifikací certifikovaných na základě pravomocí [Eoppep], jakož i na činnosti zaměřené na informování občanů o těchto službách.

3. Od subjektů pod dohledem [Eoppep] se v souladu s článkem 19 tohoto zákona vybírají platby za dohled. Tyto náklady jsou stanoveny společným rozhodnutím [ministru financí a ministra] školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu na návrh správní rady [Eoppep].

4. Poplatky a platby za dohled se platí na účty [Eoppep] a používají se k pokrytí všech nákladů uvedených v odstavci 2.“

14 Článek 23 zákona 4115/2013 stanoví:

„1. Prostředky Eoppep jsou prostředky, které ustanovení zákona přidělila nyní sloučeným subjektům, jakož i subjektu, který je přebírá; například mohou spočívat v:

- a) dotacích z běžného rozpočtu ministerstva školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu;
- b) dotacích a financování jakéhokoli druhu z programu veřejných investic, [...] Unie a dalších mezinárodních organizací a spolufinancovaných programů;
- c) příjmech ze správy svého majetku, úrocích z finančního využívání svých rezerv a všech ostatních příjmech plynoucích z využívání svých aktiv;
- d) příjmech z provádění prací a služeb, které jsou buď svěřeny Eoppep ministrem školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu, nebo jsou prováděny na účet třetích osob, jako jsou zejména veřejné služby, vnitrostátní a mezinárodní organizace, právnické osoby veřejného nebo soukromého práva a jednotlivci, přičemž tyto práce jsou prováděny na základě rozhodnutí správní rady orgánu;

[...]

- g) příjmy z placení poplatků a plateb za dohled hrazených za certifikaci kvalifikací, certifikace školitelů dospělých a vedoucích pracovníků doprovodných služeb a podpory, za rovnocennost diplomů, za schvalování a kontrolu subjektů pro kvalifikaci a certifikaci struktur, za certifikaci a schvalování poskytovatelů služeb v oblasti celoživotní odborné přípravy a za certifikaci kanceláří nebo soukromých středisek poradenství pro volbu povolání a vedoucích pracovníků poradenství pro volbu povolání.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Eoppep je právnickou osobou soukromého práva, která spadá do veřejného sektoru a byla založena fúzí a sloučením jiných subjektů v roce 2011, a jejím cílem je plnit zejména úkoly poradenství pro volbu povolání všech druhů ve prospěch ministerstva školství a náboženských záležitostí, kultury a sportu, jakož i ministerstva práce, sociálního zabezpečení, subjektů odborného vzdělávání, podniků a organizací zaměstnanců nebo zaměstnavatelů.
- 16 Rozhodnutím správní rady Eoppep ze dne 16. února 2012 byla PM jmenována vedoucí *ad interim* oddělení certifikace kvalifikací tohoto subjektu a DM byla jmenována zástupkyní *ad interim* ředitelství administrativních a finančních služeb, jakož i vedoucí *ad interim* oddělení hospodářských služeb tohoto subjektu. Rozhodnutím správní rady Eoppep ze dne 17. června 2013, kterým se mění první rozhodnutí, se DM stala ředitelkou *ad interim* ředitelství administrativních a finančních služeb uvedeného subjektu.
- 17 Po zveřejnění jednacího řádu Eoppep správní rada tohoto subjektu dne 18. ledna 2018 rozhodla, že DM bude nadále vykonávat funkce vedoucího *ad interim* v ředitelství administrativních a finančních služeb uvedeného subjektu až do výběru a jmenování ředitele pro toto vedení. Dne 14. února 2018 rozhodla tato správní rada zbavit DM její pozice ředitelky *ad interim* uvedeného ředitelství z důvodu, že není schopna uspokojivě plnit tuto funkci. DM však zůstala přidělena k odboru administrativních služeb.
- 18 Rozhodnutím správní rady Eoppep ze dne 21. února 2018 byla PM zbavena své funkce vedoucí *ad interim* oddělení certifikace kvalifikací, ale nadále v tomto oddělení pracovala jako řadová zaměstnankyně. Toto rozhodnutí bylo přijato s přihlédnutím k potřebám Eoppep tak, aby odpovídalo cílům vlastním jeho zřízení. Uvedeným rozhodnutím byl jiný pracovník, KG, zbaven své funkce vedoucího oddělení udělování licencí strukturám, přičemž zůstal přidělen na oddělení řízení znalostí a elektronické správy, zatímco jiný pracovník, AA, byl jmenován vedoucím *ad interim* finančního oddělení Eoppep.
- 19 DM i PM napadli rozhodnutí správní rady Eoppep ze dne 14. února 2018 a ze dne 21. února 2018 u inspekce pracovněprávních vztahů. Tato inspekce měla po skončení šetření za to, že Eoppep porušil nařízení prezidenta republiky tím, že neinformoval zástupce zaměstnanců a neprojednal s nimi záležitost před odvoláním DM a PM z funkce. V důsledku toho řecký stát uložil Eoppep pokutu ve výši 2 250 eur za porušení tohoto nařízení prezidenta republiky.
- 20 Eoppep podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k předkládajícímu soudu. Na podporu své žaloby zejména uplatňuje to, že není podnikem provozujícím hospodářskou činnost ve smyslu nařízení prezidenta republiky č. 240/2006, jakož i směrnice 2002/14, a tudíž nespadá do působnosti těchto předpisů, že DM a PM věděly o dočasné povaze svého jmenování na místo ředitelky ředitelství administrativních a finančních služeb a na místo vedoucí oddělení certifikace kvalifikací, a že se tvrzené porušení týká dvou zaměstnankyň, ve vztahu k nimž se postup informování zástupců zaměstnanců a projednání se zástupci zaměstnanců stanovený tímto nařízením prezidenta republiky nepoužije, neboť rozhodnutí týkající se těchto dvou zaměstnankyň spadají pouze do pravomoci vedení Eoppep.
- 21 Před tímto soudem Řecký stát tvrdí, že uvedená žaloba musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

- 22 Předkládající soud uvádí, že výkon hospodářské činnosti ze strany Eoppep patrně není vyloučen vnitrostátními právními předpisy, které určují jeho pravomoci. Je totiž možné, že pro některé z jeho pravomocí, a zejména pro výkon služeb týkajících se poradenství pro volbu povolání ve prospěch příslušných orgánů ministerstev, subjektů odborného vzdělávání, podniků a organizací zaměstnanců nebo zaměstnavatelů existují trhy, na kterých vyvíjejí svou činnost podniky konkurující Eoppep. Kromě toho hospodářské zdroje tohoto subjektu zahrnují rovněž příjmy ze zhotovení díla nebo ze služeb. Podle předkládajícího soudu tedy zákonodárce stanovil, že Eoppep jedná alespoň částečně jako tržní subjekt.
- 23 Tento soud dále upřesňuje, že PM byla odvolána z funkce z důvodů souvisejících s řádným fungováním služby, zatímco místo vedoucího oddělení, které zastávala, nebylo zrušeno. Předkládající soud si tedy klade otázku, zda toto odvolání představuje situaci, ve které směrnice 2002/14 a nařízení prezidenta republiky č. 240/2006, které ji provádí, vyžadují před uvedeným odvoláním informování zástupců zaměstnanců a projednání této záležitosti s nimi.
- 24 Za těchto okolností se Dioikitiko Protodikeio Athinon (správní soud prvního stupně v Athénách, Řecko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) a) Jaký význam je třeba přiznat pojmu ‚podnik provozující hospodářskou činnost‘, použitému v čl. 2 písm. a) [směrnice 2002/14]?
- b) Spadají pod tento pojem právnické osoby soukromého práva, jako je Eoppep, která při výkonu svých pravomocí v oblasti certifikace subjektů profesního vzdělávání jedn[ají] jako [právnické osoby] veřejného práva a vykonáv[ají] veřejnou moc, vzhledem k tomu, že
- i) pro některé z jeho činností, jako je zejména poskytování služeb poradenství pro volbu povolání všech druhů a forem příslušným ministerským orgánům, střediskům a organizacím odborného vzdělávání a odborné přípravy, podnikům, jakož i organizacím zaměstnavatelů a zaměstnanců (čl. 14 odst. 2 písm. l) zákona [4115/2013]), nelze vyloučit, jak vyplývá z čl. 14 odst. 2 písm. o), zákona č. 4115/2013 – ustanovení, které stanoví podmínky pro poskytování poradenských a profesních poradenských služeb fyzickými nebo právnickými osobami v Řecku – že existuje trh, na kterém jsou činné obchodní společnosti, které jsou v soutěžním vztahu s žalujícím orgánem;
- ii) podle čl. 23 odst. 1 písm. d) tohoto zákona zahrnují prostředky žalujícího orgánu příjmy z provádění prací a služeb, které mu byly přiděleny ministrem [ministrem školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu], nebo byly uskutečněny na účet třetích osob, jako jsou zejména veřejné služby, vnitrostátní a mezinárodní organizace, právnické osoby veřejného nebo soukromého práva a jednotlivci, a
- iii) článek 20 zákona 4115/2013 upravuje placení poplatků za ostatní činnosti žalujícího orgánu?
- c) Má na odpověď na předchozí otázku vliv, že u většiny činností (čl. 14 odst. 2 zákona č. 4115/2013) právnické osoby soukromého práva lze předpokládat, že některé jsou vykonávány pouze v rámci tržního prostředí? A v případě kladné odpovědi, postačí, že zákonodárce stanovil – v čl. 14 odst. 2 písm. l) a čl. 23 odst. 1 písm. d) zákona č. 4115/2013 – že [žalující] orgán vykonává svou činnost alespoň částečně jako účastník trhu, anebo je třeba prokázat, že ve vztahu k velmi konkrétním činnostem skutečně působí v tržním prostředí?
- 2) a) Co ve smyslu čl. 4 odst. 2 písm. b) [směrnice 2002/14] znamenají pojmy ‚situace‘, ‚struktura‘ a ‚pravděpodobný vývoj zaměstnanosti uvnitř podniku‘, což jsou skutečnosti, u nichž existuje povinnost informovat zaměstnance a věc s nimi projednat?

- b) Spadá do působnosti těchto pojmů odvolání, po přijetí vnitřního řádu právnické osoby – v projednávané věci Eoppes – zaměstnanců této právnické osoby z řídicích funkcí, aniž jsou tyto funkce odstraněny z tohoto vnitřního řádu, neboť tyto funkce jim byly dočasně přiděleny po začlenění právnických osob soukromého práva, Ekepis a EKEP, do dotčeného subjektu, takže lze mít za to, že před jejich odvoláním vznikla povinnost informovat zaměstnance a projednat je s nimi?
- c) Má vliv na odpověď na předchozí otázku:
- i) skutečnost, že se [žalující] orgán za účelem odvolání zaměstnance z odpovědného pracovního místa dovolával nutnosti jeho řádného fungování a svých statutárních potřeb k tomu, aby právnická osoba mohla dosáhnout cílů, pro které byla založena, nebo také skutečnosti, že k odvolání došlo z důvodu pochybení při výkonu funkce zaměstnance jakožto dočasného vedoucího útvaru;
 - ii) skutečnost, že zaměstnanci, kteří byli odvoláni z vedoucích funkcí, byli nadále zaměstnáni u právnické osoby, nebo
 - iii) skutečnost, že stejným rozhodnutím příslušného orgánu právnické osoby o odvolání jejich zaměstnanců z řídicích funkcí byly výkonem řídicích funkcí dočasně pověřeny jiné osoby?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 25 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 písm. a) směrnice 2002/14 musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení vztahuje na právnickou osobu soukromého práva, která jedná jako osoba veřejného práva a vykonává činnosti, které jsou součástí výsad veřejné moci, a zároveň za úplatu poskytuje služby, které konkurují službám poskytovaným subjekty působícími na trhu.
- 26 V tomto ohledu je třeba uvést, že čl. 2 písm. a) směrnice 2002/14 definuje pojem „podnik“ jako jakýkoli veřejný nebo soukromý podnik provozující hospodářskou činnost bez ohledu na to, zda sleduje zisk, či nikoli.
- 27 Rovněž je třeba připomenout, že v kontextu práva hospodářské soutěže Soudní dvůr definoval pojem „podnik“ jako jakoukoli entitu vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, bod 36 a citovaná judikatura).
- 28 Pokud jde o pojem „hospodářská činnost“, který směrnice 2002/14 nedefinuje, je třeba připomenout, že Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že tento pojem, který se objevuje v různých směrnících týkajících se práv zaměstnanců, zahrnuje jakoukoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo služeb na daném trhu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. července 2017, Píscarreta Ricardo, C-416/16, EU:C:2017:574, bod 34 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 11. listopadu 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, body 36 a 37, jakož i citovaná judikatura).
- 29 Jako hospodářské činnosti nelze v zásadě kvalifikovat činnosti spadající pod výkon výsad veřejné moci. Naproti tomu jako hospodářské činnosti byly kvalifikovány služby, které aniž spadají pod výkon výsad veřejné moci, jsou zajišťovány ve veřejném zájmu a bez účelu dosahování zisku a jsou v soutěžním vztahu se službami nabízenými subjekty, které sledují cíl dosahování zisku.

Okolnost, že takové služby jsou méně konkurenceschopné než srovnatelné služby poskytované subjekty usilujícími o dosažení zisku, nemůže bránit tomu, aby byly dotčené činnosti považovány za hospodářské činnosti (rozsudek ze dne 11. listopadu 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, bod 39 a citovaná judikatura).

- 30 S ohledem na cíl směrnice 2002/14, a zejména na znění jejího čl. 2 písm. a) je třeba mít za to, že výklad pojmu „hospodářská činnost“, který vyplývá z bodů 27 a 29 tohoto rozsudku, je použitelný na směrnici 2002/14.
- 31 Za účelem odpovědi na otázku, zda se čl. 2 písm. a) směrnice 2002/14 vztahuje na takovou entitu, jako je Eoppep, je tudíž ještě třeba určit, zda taková entita, jako je tato entita, vykonává činnost spočívající v nabízení zboží nebo služeb na daném trhu.
- 32 V projednávaném případě je třeba uvést, že v souladu s čl. 14 odst. 2 zákona 4115/2013 má Eoppep za cíl nejen certifikaci vzdělávacích zařízení nebo uznávání rovnocennosti diplomů, tedy činnosti, které podle předkládajícího soudu spadají pod výkon výsady veřejné moci, ale rovněž mimo jiné, jak vyplývá z bodů i), j), l) a m) tohoto odstavce poskytování vědecké a technické podpory příslušným orgánům ministerstva školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu a ministerstva práce, sociálního zabezpečení a sociální péče v rámci plánování a provádění vnitrostátní politiky v oblasti poradenství pro volbu povolání, rozvoj komunikace a koordinaci činností mezi veřejnými a soukromými subjekty poskytujícími služby „odborného poradenství“ s cílem zlepšit již poskytované služby prostřednictvím průběžného informování a výměny informací, poskytování služeb poradenství pro volbu povolání všech druhů a forem příslušným orgánům těchto ministerstev, střediskům a institucím odborného vzdělávání a přípravy, podnikům, jakož i organizacím zaměstnavatelů a pracovníků, jakož i vzdělávání, odbornou přípravu a celoživotní vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti „profesního poradenství“ ve spolupráci a/nebo doplňkově k subjektům (strukturám) existujícím v rámci uvedených ministerstev.
- 33 Zprv je třeba konstatovat, že posledně uvedené činnosti nespádají *a priori* pod výkon výsad veřejné moci. I když není vyloučeno, že existují trhy, na kterých působí obchodní podniky, které soutěží s Eoppep a které sledují cíl dosahování zisku, přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, že tomu tak skutečně je.
- 34 Zadrž činnosti Eoppep nejsou financovány pouze z poplatků a plateb za dohled stanovených v článku 20 zákona 4115/2013, ale rovněž z takových příjmů a výnosů, jako jsou příjmy a výnosy uvedené v článku 23 tohoto zákona, konkrétně příjmy z provádění prací a služeb, které tomuto orgánu byly svěřeny ministrem školství, náboženských záležitostí, kultury a sportu, nebo byly uskutečněny na účet třetích osob, jako jsou zejména veřejné služby, vnitrostátní a mezinárodní organizace, právnické osoby veřejného nebo soukromého práva a jednotlivci, přičemž tyto práce jsou prováděny na základě rozhodnutí správní rady orgánu.
- 35 Podle informací obsažených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, které přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu, se tyto příjmy mají považovat za úplatu za činnost Eoppep v tom smyslu, že představují hospodářskou protihodnotu za poskytování služeb tímto orgánem, přičemž tato protihodnota je obvykle dohodnuta mezi poskytovatelem a příjemcem služby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2021, Manpower Lit, C-948/19, EU:C:2021:906, bod 45 a citovaná judikatura).

- 36 S ohledem na tyto skutečnosti a s výhradou jejich ověření předkládajícím soudem je třeba mít za to, že Eoppep částečně provozuje činnost spočívající v nabízení služeb na daném trhu, a tedy spadá pod pojem „podnik“ ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2002/14.
- 37 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 2 písm. a) směrnice 2002/14 musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení může vztahovat na právnickou osobu soukromého práva, která jedná jako osoba veřejného práva a vykonává činnosti spadající mezi výsady veřejné moci, pokud kromě toho poskytuje za úplatu služby, které konkurují službám poskytovaným subjekty působícími na trhu.

K druhé otázce

- 38 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14 musí být vykládán v tom smyslu, že povinnost informování a projednání, která je v něm stanovena, se uplatní v případě změny pracovního místa malého počtu zaměstnanců jmenovaných *ad interim* na odpovědná pracovní místa, pokud tato změna nemůže ovlivnit situaci, strukturu a pravděpodobný vývoj zaměstnanosti v dotčeném podniku nebo obecně ohrozit zaměstnanost.
- 39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14 zahrnuje právo na informování a projednávání ve smyslu této směrnice „informování a projednávání o situaci, struktuře a pravděpodobném vývoji zaměstnanosti uvnitř podniku nebo závodu a o zamýšlených předběžných opatřeních, zejména pokud je ohrožena zaměstnanost“.
- 40 Je přitom nutno konstatovat, že tím, že znění tohoto ustanovení obecně odkazuje na „zaměstnanost“, nevztahuje se na individuální pracovní poměry, *a fortiori* pokud nedojde ke zrušení pracovních míst.
- 41 Výklad, podle kterého se čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14 vztahuje na situaci, strukturu a vývoj zaměstnanosti obecně v podniku nebo závodě, a nikoli na situaci některých individuálních pracovních poměrů v rámci podniku nebo závodu, je potvrzen bodem 8 odůvodnění této směrnice. Tento bod odůvodnění totiž uvádí, že cílem zákonodárce Unie je zejména podporovat a prohlubovat „informování a projednávání o situaci a pravděpodobném vývoji zaměstnanosti uvnitř podniku a v případě, že z hodnocení zaměstnavatele vyplývá, že zaměstnanost uvnitř podniku je ohrožena, o možných zamýšlených předběžných opatření, zejména pokud jde o školení a zvyšování kvalifikace zaměstnanců s cílem vyhnout se negativnímu vývoji nebo jeho důsledkům a zvýšení schopnosti profesního zařazení a přizpůsobivosti zaměstnanců, kteří by mohli být postiženi“.
- 42 S ohledem na tyto skutečnosti je namístě mít za to, že cílem směrnice 2002/14 je zavedení informování zaměstnanců a porad s nimi, pokud je obecně ohroženo zaměstnání v rámci podniku nebo závodu s cílem vyvážit nepříznivé účinky negativního vývoje situace zaměstnanosti v tomto podniku nebo v tomto závodě pro zaměstnance, kteří by tím mohli být dotčeni.
- 43 V projednávané věci z popisu skutkového rámce obsaženého v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že v rámci Eoppep neexistovalo riziko nebo hrozba pro zaměstnanost a že z pracovních míst, která zastávaly *ad interim*, byl odvolán pouze velmi omezený počet osob, a sice 3 z 80 zaměstnanců. Kromě toho tyto osoby neztratily zaměstnání a zůstaly ve službách téhož útvaru Eoppep. Kromě toho se zdá, že před předkládajícím soudem nebylo ani tvrzeno, že

odvolání a nahrazení těchto osob mělo nebo mohlo mít dopad na situaci, strukturu a pravděpodobný vývoj zaměstnanosti jako takové v Eoppep nebo v něm ohrožovalo zaměstnanost obecně.

- 44 Vzhledem k tomu, že v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce není uvedeno, že odvolání a nahrazení malého počtu osob, které byly jmenovány *ad interim* na odpovědné pozice, v projednávaném případě ovlivnilo nebo mohlo ovlivnit situaci, strukturu a pravděpodobný vývoj zaměstnanosti v rámci Eoppep nebo obecně ohrožovat zaměstnanost, nemůže se čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14 na takovou situaci použít.
- 45 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14 musí být vykládán v tom smyslu, že povinnost informování a projednání, která je v něm stanovena, se neuplatní v případě změny pracovního místa malého počtu zaměstnanců jmenovaných *ad interim* na odpovědná pracovní místa, pokud tato změna nemůže ovlivnit situaci, strukturu a pravděpodobný vývoj zaměstnanosti v dotyčném podniku nebo obecně ohrozit zaměstnanost.

K nákladům řízení

- 46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/14/ES ze dne 11. března 2002, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství,**

musí být vykládán v tom smyslu, že

se toto ustanovení může vztahovat na právnickou osobu soukromého práva, která jedná jako osoba veřejného práva a vykonává činnosti spadající mezi výsady veřejné moci, pokud kromě toho poskytuje za úplatu služby, které konkurují službám poskytovaným subjekty působícími na trhu.

- 2) Článek 4 odst. 2 písm. b) směrnice 2002/14**

musí být vykládán v tom smyslu, že

povinnost informování a projednání, která je v něm stanovena, se neuplatní v případě změny pracovního místa malého počtu zaměstnanců jmenovaných *ad interim* na odpovědná pracovní místa, pokud tato změna nemůže ovlivnit situaci, strukturu a pravděpodobný vývoj zaměstnanosti v dotyčném podniku nebo obecně ohrozit zaměstnanost.

Podpisy.